

Indexfondsen: kaf en koren

VOOR WIE NIET DE HOGE KOSTEN VAN ACTIEF BEHEERDE BELEGGINGSFONDSEN WIL BETALEN, IS ER EEN GOED ALTERNATIEF: INDEXFONDSEN. DIE HEBBEN VEEL LAGERE KOSTEN EN PRESTEREN MEDE DAARDOOR BETER DAN DE MEESTE ACTIEF BEHEERDE FONDSEN. MAAR NIET ALLE INDEXFONDSEN ZIJN GELIJK. HOE HET KAF VAN HET KOREN TE SCHEIDEN?

TEKST: HENDRIK MEESMAN (MEESMAN INDEX INVESTMENTS)

Gewone, actief beheerde beleggingsfondsen hebben hoge doorlopende (jaarlijkse) kosten. Alles bij elkaar al gauw 2 procent per jaar. In combinatie met het feit dat beurskoersen niet te voorspellen zijn, is het dan niet verbazingwekkend dat de overgrote meerderheid van die fondsen de index niet weet te verslaan. Beleggen in een indexfonds is veelal aantrekkelijker.

Een indexfonds is een beleggingsfonds met als doel hetzelfde beleggingsresultaat te behalen als een bepaalde beursindex, in plaats van te proberen die te verslaan. Doordat een indexfonds 'passief' een index volgt, heeft het geen dure analisten en fondsbeheerders nodig en doet het veel minder kostbare transacties. Hierdoor zijn de kosten veel lager en presteren indexfondsen beter dan de meeste actief beheerde fondsen. Een aantrekkelijke propositie dus. Maar dit betekent niet dat elk indexfonds een goede keuze is. Er zijn veel verschillende soorten indexfondsen.

BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

Indexfondsen volgen verschillende soorten indexen en doen dat op verschillende manieren. Er zijn indexfondsen met lage

kosten en met hoge kosten. Sommige keren dividend uit, andere niet. En er zijn beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde indexfondsen. Dit zijn de belangrijkste zaken om op te letten bij het beoordelen van een indexfonds.

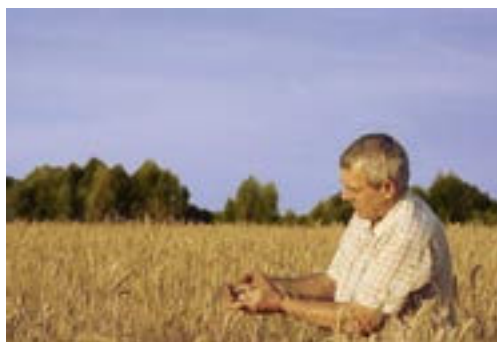
- *Brede of smalle beursindex.* Beursindexen zijn er in allerlei soorten en maten. Van zeer breed gespreide wereldwijde aandelenindexen met bijna tweeduizend aandelen (de MSCI World Index) tot indexen die slechts enkele aandelen of obligaties bevatten uit een bepaalde gespecialiseerde subsector van de markt. Indexfondsen die breed gespreide indexen volgen zijn geschikt om de kern van een beleggingsportefeuille mee in te vullen. Indexfondsen die in smalle indexen beleggen, zijn daarentegen beter als specialty te beschouwen. Iets om hooguit een beperkt deel van het vermogen in te beleggen, ter aanvulling op de breed gespreide kern van de beleggingsportefeuille.
- *Doorgeven van dividend.* Beleg alleen in indexfondsen die het ontvangen dividend aan de belegger doorgeven. Daarbij maakt het niet zoveel uit of indexfondsen het dividend uitkeren of herbeleggen. In beide

gevallen krijgt de belegger het dividend – hetzij als inkomen, hetzij in de vorm van extra vermogensgroei. Maar er zijn ook indexfondsen die ontvangen dividend niet doorgeven. De belegger is dan zo'n 2 tot 3 procent rendement per jaar kwijt. Een enorme adering op een totaalrendement van zeg 8 procent per jaar.

- *De doorlopende kosten.* Beleg alleen in indexfondsen met lage doorlopende kosten. Het is bij beleggingsfondsen, ook indexfondsen, niet mogelijk om echt alle doorlopende kosten boven water te krijgen. Kijkt u echter naar de Total Expense Ratio (TER) en de zogeheten omloopfactor (een maatstaf van de hoeveelheid transacties die wordt gedaan) dan bent u een heel eind op weg. Er zijn indexfondsen met lage en met hoge TER's. En ook de omloopfactor behoorlijk kan verschillen. Hoe lager de TER en de omloopfactor, hoe beter.
- *Inkomsten uit uitlenen van effecten.* Veel beleggingsfondsen en indexfondsen lenen de effecten waarin zij beleggen (tijdelijk) uit aan anderen. Daarvoor krijgen zij een vergoeding. Sommige fondsen sluiten deze vergoeding door naar de beheer-

den. Het onlangs door Euronext geïntroduceerde nieuwe handelssysteem geldt niet voor ETF's. Zij blijven gewoon de hele dag verhandelbaar. Dit maakt ze geschikt voor (zeer) actieve beleggers die continu willen inspelen op actuele ontwikkelingen op de financiële markten. Dat ETF's er vooral voor actieve beleggers zijn, is ook te zien aan het aanbod. De meeste ETF's zijn geen breed gespreide basisfondsen, maar volgen een bepaalde landen- of sectorindex.

der van het fonds, waardoor de beleggers in het fonds er niet van profiteren. Andere fondsen stoppen deze vergoeding geheel of gedeeltelijk terug in het fonds, waardoor die wel ten goede komt aan de beleggers. Bij indexfondsen, met hun lage jaarlijkse kosten, kan deze vergoeding het effectieve kostenniveau soms significant drukken. Beleg dus in indexfondsen die de inkomsten uit het uitlenen van effecten volledig of in ieder geval zo veel mogelijk ten gunste van het fonds laten komen. Overigens is dit niet voor alle indexfondsen even relevant. Bij aandelenfondsen meer dan bij obligatiefondsen. En bij Europese aandelenfondsen meer dan bij Amerikaanse aandelenfondsen.

AL DAN NIET BEURSGENOTEERD

Naast de bovengenoemde aandachtspunten is er nog een belangrijk onderscheid in indexfondsenland: er zijn beursgenoteerde indexfondsen (Exchange Traded Funds, ofwel ETF's) en niet-beursgenoteerde indexfondsen. Het wel of niet hebben van een beursnotering maakt nogal wat uit.

Het voordeel van beleggen in ETF's is dat er de hele dag in gehandeld kan wor-

gekocht en verkocht is dan gelijk aan de intrinsieke waarde.

- *Geen bewaarloon.* Net als bij andere beursgenoteerde effecten gebeurt ook het kopen en aanhouden van ETF's via een effectenrekening bij een bank of vermogensbeheerder. Hierop wordt bewaarloon in rekening gebracht. Veelal 0,1 tot 0,2 procent per jaar. Voor wie belegt in ETF's met jaarlijkse kosten van zeg 0,3 tot 0,5 procent per jaar is het bewaarloon dan een substantiële extra kostenpost die elk jaar terugkeert. Wie belegt in niet-beursgenoteerde indexfondsen, betaalt veelal geen bewaarloon. Op lange termijn scheelt dat duizenden, mogelijk zelfs tienduizenden euro's.
- *Maandelijks kleine bedragen beleggen.* In ETF's kan de belegger niet maandelijks een klein bedrag van bijvoorbeeld 100 euro beleggen. Via de beurs zijn immers geen fracties van aandelen te koop, wat wel mogelijk moet zijn om kleine, maandelijks stortingen te doen. In niet-beursgenoteerde indexfondsen kan de belegger wel fracties van aandelen kopen en dus ook maandelijks kleine bedragen beleggen. Dit periodiek beleggen (ook wel middelen genoemd) is dé manier om vermogen op te bouwen.

ACTIEF OF LANGE TERMIJN

Wie actief wil beleggen in indexfondsen, belegt in ETF's. De doorlopende kosten zijn vanwege het bewaarloon veelal iets hoger, maar de belegger heeft meer beleggingsmogelijkheden en kan de hele dag handelen. Voor de langetermijnbelegger die er niet te veel mee bezig wil zijn, zijn niet-beursgenoteerde indexfondsen een betere keuze. ◀